

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vzdělávací obor: Náboženství

Vyučovací předmět: Náboženství

Ročník: 6. – 9.

Časová dotace: 1 hodina / týden ve všech ročnících

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Náboženství je povinným předmětem a na 2. stupni navazuje svým vzdělávacím obsahem na předmět Náboženství na 1. stupni.

Předmět směřuje k tomu, aby žáci křesťanské víře a vůbec náboženství v životě člověka dobře porozuměli a aby náboženství začali vnímat jako systém pohledu na svět, který je jiný než vědecký, ale který má svou hloubku a velkou důležitost pro člověka, protože mu pomáhá naplnit život smyslem.

Náboženství jako předmět má dialogickou strukturu, neboť lidské vzdělávání je všeobecně interpersonální proces. Na jedné straně to znamená, že žáci jsou přijímáni ve své individualitě s přihlédnutím k jejich zralosti a k jejich lidské svobodě a zodpovědnosti (zvláště se zřetelem na osobní rozhodnutí k víře) a svými názory a otázkami spoluvytvářejí vyučování. Na druhé straně je cílem náboženské výchovy uschopňovat mladé lidi více a více k dialogu s jejich bližními a s Bohem. Má sloužit k posílení identity žáků, být pomocí při orientaci ve víře, při rozhodnutí se k víře a k životnímu vedení a má žáky motivovat ke kritickému nasazení se pro společnost.

Učivo je zpracováno do osnov na základě dosud platného dokumentu České biskupské konference z roku 2004 „Osnovy k výuce náboženské výchovy římskokatolické církve v 1. – 9. ročníku základní školy“. Každý ročník má své téma, učivo je členěno do tematických celků, které mají v každém ročníku stejnou strukturu. Učivo se v nich cyklicky opakuje a je prohlubováno v závislosti na schopnostech dětí.

Do vyučovacího předmětu náboženství jsou zařazena průřezová témata: Osobnostní a sociální výchovu, Výchovu k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchovu, Environmentální výchovu.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

- Žák se seznamuje s biblickými příběhy SZ a NZ a učí se vnímat jednotlivé biblické příběhy jako přínos pro osobní život i život církve,
- v průběhu výuky náboženství se učí propojování poznatků z jiných předmětů a vytváření komplexního pohledu na tento svět,
- poznává smysl a cíl učení, učí se chápat jeho význam nejen pro tento život, ale i pro jeho přesah do věčnosti,
- učí se základnímu vhledu do struktury jazyka náboženství ve srovnání s jazykem vědy,
- učí se porozumění symbolickému způsobu vyjadřování v jazyce Bible i v jazyce církve,
- učí se postupné integraci náboženského způsobu vnímání a chápání světa do celku svého vztahu ke světu vedle pohledu přírodních a humanitních věd,

- učí se schopnosti vnímat události svého života a zpracovávat je jako životní zkušenost, tj. schopnost transformovat na základě reflexe prožitých událostí své jednání v budoucnosti.

Kompetence k řešení problémů

- Žák se učí rozpoznávat problémy, zaměřovat se na kořen problémů, uvědomovat si jejich důsledky nejen z pohledu přítomnosti, ale i z horizontu věčného života,
- seznamuje se s řešením životních situací na modelových příkladech a učí se uplatňovat křesťanské hodnoty ve svém jednání,
- učí se hledat vzor pro svůj život v Ježíši Kristu, v životě svatých i mnohých osobností dnešní doby a aplikovat jejich postupy při řešení podobných nebo nových situací,
- učí se uvážlivým rozhodnutím při řešení životních otázek na základě lásky k bližním a k odpovědnosti za své činy,
- konfrontuje výsledky svých činů s druhými a učí se je hodnotit ve světle morálních hodnot.

Kompetence komunikativní

- Žák se učí vzájemné komunikaci a rozvíjení smyslového vnímání pro verbální i neverbální komunikaci,
- učí se s úctou naslouchat lidem i Bohu a vést s nimi dialog na bázi lásky,
- učí se spolupráci, vzájemným vztahům a vytváření společenství,
- učí se využívat informačních a komunikačních technologií pro přípravu diskuzí, prezentací a také ke komunikaci v rámci celosvětové církve i mimo ni,
- prohlubuje své porozumění různým typům textů zejména v oblasti textů poetických, obrazných a náboženských ve srovnání s jinými texty,
- učí se schopnosti neverbální komunikace a vnímání a porozumění symbolice rituálního jednání jako součásti utváření slavnosti.

Kompetence sociální a personální

- Žák se učí účinné a kvalitní spolupráci ve skupině a k vytváření pozitivního klimatu,
- objevuje ve skupině nejen svou roli, ale i své dané schopnosti a obdarování, které se pak snaží rozvíjet,
- otevírá se konstruktivní diskusi a vzájemnému naslouchání,
- učí se sebepoznání, pozitivnímu sebehodnocení, sebedůvěře na základě Boží otcovské lásky,
- učí se sebeovládání tak, aby dosáhl pocitu zdravého sebeuspokojení a vědomí sebeúcty,
- rozvíjí svoji osobnost zejména systematickým zaměřením na základní principy křesťanského vztahu k lidem, který definuje prosocialitu člověka jako „lásku k bližnímu“,

- pomocí umění ztišení se otevírá systematické práci na duchovním rozměru své osobnosti, vnitřní koncentrace a meditace, které jsou předpokladem k hlubší reflexi při vytváření vlastního sebeobrazu.

Kompetence občanské

- Žák se seznamuje se základními morálními hodnotami a učí se rozvíjet odpovědný postoj vůči světu, vůči lidem, ale také vůči Bohu,
- při poukázání na „bídu“ světa, se učí empatii s trpícími a účinné pomoci druhým lidem,
- učí se rozvíjení tolerantních postojů k příslušníkům jiných náboženství a různých křesťanských konfesí i většinové ateistické společnosti, na základě porozumění postojům jinak světonázorově či nábožensky smýšlejících lidí,
- učí se uvědomělému postoji odporu proti fyzickému a psychickému násilí, zaměření se na sociální rozměr viny a hříchu (Součástí tohoto zaměření je křesťanská idea nenásilného odporu),
- učí se porozumění vztahu náboženství a kultury nejen v křesťanství /vůči kultuře evropské/, ale i v jiných světových náboženstvích,
- učí se rozvíjet postoje křesťanské odpovědnosti za svět zejména důrazem na reflexi symboliky biblické zprávy o stvoření, z níž vyplývá požadavek odpovědného zacházení s přírodou, ale i souvislost mezi kvalitou vlastního duchovního rozměru své existence a kvalitou vztahu k přírodě.

Kompetence pracovní

- Žák se učí v sobě rozvíjet zdravý postoj vůči požadavkům na výkon ze strany současné společnosti,
- učí se chápat práci nejen jako zdroj výdělků zajišťující určitou životní úroveň, ale díky křesťanskému pojetí práce ji také vnímat jako povolání spolupracovat na rozvíjení dobré budoucnosti pro lidi a svět.